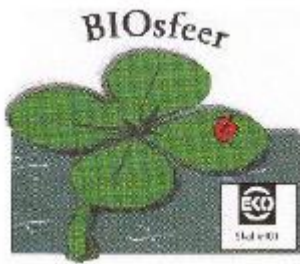

Nieuwsbrief

Nummer 7 - Juni 2006

Inhoud

Redactioneel

Netwerken

Praktijkonderzoek

Meeldauw

Topsoil

Roofmijten; generalisten en specialisten

Praktisch onkruidbeheer

Afzet biologische sierteelt

Nieuwe biokasbloemen

Meststof Aminogreen

Vanuit Biosfeer kringen

Afstudeeropdracht Esther Berbee

Vertrek van Maarten Vrensen

Open biologische dagen

Agenda

Redactioneel

Het netwerk rondom de biologische sierteelt breidt zich, mede door de inzet van LNV en de Task Force nog steeds uit. De afzet van onze biologische bloemen blijft echter nog kwetsbaar.

Goede onderlinge afstemming en kennisuitwisseling is noodzakelijk voor de ontwikkeling van onze bio-logische sierteeltbedrijven. Meedenken over het onderzoek en bijkomende vergaderingen doen een appèl op de telers en vragen soms veel tijd. Vanuit het kennisnetwerk wordt getracht de activiteiten zoveel mogelijk te combineren. Op 19 mei liepen veel telers mee in de excursie bij Rob de Wit te Andijk. Gelukkig teelt Rob het meeste onder glas want buiten was het nogal winderig en regenachtig.

Voor en na de excursie vonden diverse bijeenkomsten plaats. De geplande excursies en themadagen dit jaar vindt u in de agenda van onze Nieuwsbrief.

In deze Biosfeer Nieuwsbrief geven we verder verse resultaten uit onderzoek aan u door. Daarnaast teelttechnische informatie die voor u nuttig kan zijn en Biosfeer verenigingsnieuws.

Netwerken

Kennisnetwerk, Praktijknetwerk en Bedrijfsnetwerk, wie weet het verschil?

Bioconnect staat voor het kennisnetwerk voor de biologische landbouw en voeding.

Informatie en contactpersonen vindt u in de kleurrijke folder uitgegeven door Biologica.

Met praktijknetwerk wordt bedoeld het onderzoek gericht op de biologische sierteeltketen, waarbij ondernemers en onderzoekers samen problemen oplossingen te vinden voor prangende vragen.

Tot slot spreekt het ministerie van LNV over bedrijfsnetwerk. Hiermee wordt de wisselwerking tussen praktijk, beleid en onderzoek bedoeld. De verbindende schakel in dit netwerk is de adviseur die implementatie vanuit onderzoek begeleid en vragen terugspeelt naar beleidsmakers en onderzoekers.

Het ministerie is voornemens om geld voor bedrijfsnetwerken beschikbaar te stellen. Maar vanwege de krappe financiële situatie bij LNV zijn de offerte aanvragen nog niet uitgezet.

Praktijkonderzoek

De afgelopen maanden is voor het onderzoek voor de biologische teelt bij PPO Lisse hard gewerkt aan het opzetten van proeven. Voor het assortiment is het uitgangsmateriaal verzameld en is begonnen met zaaien en planten. Voor het praktijknetwerk biologische zomerbloemen is een inventarisatie gemaakt voor onderzoek op het bedrijf van Jan Knook. Op basis hiervan worden de volgende zaken aangelegd. Een mengteelt van zonnebloem en Dille, een bloemrijke akkerrand en het inzetten van roofmijten tegen trips in Alchemilla. Anton van de Linden, de insecten specialist van PPO, zal dit jaar meerdere keren waarnemingen verrichten. Hij heeft over de roofmijten een kort informatief stukje geschreven.

Meeldauw

Ook zijn de eerste proeven voor het onderzoek naar valse meeldauw opgestart. Zo wordt op het bedrijf van Sjors Veldt onderzocht of het planten in pluggen daadwerkelijk een positief effect heeft en of het zinvol is om Trianum aan de potgrond toe te voegen. Op de proefvelden in Lisse zal gewerkt worden aan een toetsmethode om besmetting van de grond vast te kunnen stellen. Over de literatuurstudie is een artikel verschenen in het vakblad voor de bloemisterij. De reacties op het artikel waren ook vanuit de gangbare teelt positief.

Topsoil

In het systeemonderzoek Topsoil+ is in de teelt van Phlox een demonstratieproef aangelegd met alternatieve meststoffen voor bloedmeel. Meststoffen die zich in de groenteteelt reeds bewezen hebben worden nu in de vaste planten gedemonstreerd.

Roofmijten; generalisten en specialisten

Er zijn in ons land tientallen soorten roofmijten inheems op verschillende planten. Het is echter niet allemaal één pot nat. Roofmijten houden plagen als spint, roestmijten, galmijten en trips in bedwang. Sommige soorten zijn behoorlijk kieskeurig. Dat zijn voedselspecialisten zoals *Phytoseiulus persimilis*, een veeltoegepaste roofmijt onder glas, die uitsluitend bonenspint eet. Zo is er een verlopend spectrum wat eindigt bij de generalisten. De generalist: 'Amblyseius andersoni' eet diverse soorten schadelijke mijten en larven van kleine insecten zoals trips, maar ook stuifmeel en schimmelsporen.

Het voordeel van zulke roofmijten is dat ze altijd wel iets van hun gading vinden en zich zo makkelijker kunnen handhaven dan voedselspecialisten. Het valt dan ook op dat *Amblyseius andersoni* gemakkelijk is terug te vinden ook als er weinig of geen

prooi aanwezig is. Deze roofmijt wordt momenteel in verscheidene gewassen, zowel zomerbloemen als boomkwekerijgewassen losgelaten tegen spint, galmijten en trips.

Praktisch onkruidbeheer

Een handboek vol tips en innovatieve technieken uitgegeven door PPO Lelystad. In het handboek is kennis en praktijkervaringen samengebracht.

Hoewel de inhoud is gericht op akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt bevat het Handboek veel nuttige tips. Het Handboek is te bestellen door overmaking van € 27,50 op bankrekeningnummer 36.70.17.369 tnv Praktijkonderzoek Plant & Omgeving Lelystad onder vermelding van PPO 350.

Afzet biologische sierteelt

Het aanbod van biologische siergewassen is nog onvoldoende breed om jaarrond een voldoende uitgebreid pakket aan producten af te kunnen zetten.

Dit is aantrekkelijk voor het supermarktcircuit en zal de omzet doen toenemen.

Daarnaast blijft de vraag :hoe de afzet het best kan worden georganiseerd om op een rendabele manier voldoende groei in de markt te bewerkstelligen? Is het nodig om op een andere manier de huidige spelers in de afzet te benaderen? Of zijn er andere vormen van afzet die kansen bieden en die beter passen bij de ondernemer en de doelgroep waarop hij zich wil richten? Om meer duidelijkheid te krijgen betreffende de verschillende doelgroepen en hoe deze kunnen worden bereikt, organiseert PPO in november een discussiedag voor telers van biologische siergewassen. Samen met mensen met ervaring in de afzet en Biosfeerleden zal gezamenlijk naar goed werkende voorbeelden

worden gekeken en mogelijke oplossingen voor de siertelers ontwikkeld . Voor deze dag zullen een aantal sprekers worden uitgenodigd om toe te lichten voor welk afzetsegment zij hebben gekozen, hoe zij de afzet hiervoor hebben geregeld en wat de succes- en faalfactoren zijn. Daarnaast wordt er gediscussieerd over de perspectieven voor het eigen bedrijf. Doel van de workshop is dat op het einde van de dag iedere deelnemer een beeld heeft welk afzetrichting het beste past bij zijn bedrijf, persoonlijkheid en ambities en via welk vormen van afzet dit het beste kan worden gerealiseerd.

Zodra het programma, datum en locatie definitief zijn, zullen uitnodigingen worden verstuurd naar de telers van biologische siergewassen.

Nieuwe biokasbloemen

Het onderzoek naar uitbreiding van het sortiment van biologisch geteelde snijbloemen onder glas is momenteel in volle gang.

Dit voorjaar zijn er verschillende rassen van *Ornithogalum thyrsoides*(3x), *Ammi visnaga* (2x), *Calendula officinalis* (10x) en *Tagetes erecta* (10x) uitgeplant op praktijkbedrijven. De rassenproeven vinden plaats bij respectievelijk Hans Cuppen, Rob de Wit, Frans van der Helm en Pieter van Maldegem. De gebruikswaarde van de verschillende rassen wordt zowel tijdens de teelt als in de naoogstfase getest.

Opvallend is dat er bij de twee beproefde rassen *Ammi Visnaga* geen kopverbranding is opgetreden, in tegenstelling tot de eigen teelt van Rob de Wit. Maar dit gewas was circa twee weken eerder geplant. Mogelijk dat in het voorjaar niet te vroeg met *Ammi* kan worden gestart. Om de groei te beperken geeft Rob zeer weinig water.

Het is nog te vroeg om verdere resultaten te vermelden. Wel is te zien dat er zowel bij *Tagetes* als *Calendula* tussen de rassen duidelijke groeikrachtverschillen zijn. De *Calendula* rassen verschillen ook in verbranding van de bladpunten.

Het onderzoek naar nieuwe biokasbloemen valt deels onder het AKK-project 'Biobloem naar volwassenheid' en deels onder het project 'Productie en ketenkwaliteit van nieuwe bioglasbloemen' gefinancierd door MLNV.

Meststof Aminogreen

Dit product bevat wateroplosbare stikstof en is gemaakt uit beenmerg. De 9% N bestaat uit verschillende aminozuren waaraan groeistimulerende eigenschappen worden toegekend. Aminogreen is een zuiver organische bladmeststof met snelle bemestende werking.

Het product wordt aanbevolen bij groeistagnatie en kan via de spuitapparatuur, regengleiding over de gewassen worden gespoten.

In de Biokas Nieuwsbrief staat meer informatie over meststoffen, de nieuwsbrief is op te vragen via leen.janmaat@hetnet.nl of 06-44197920.

Vanuit Biosfeer kringen

Afstudeeropdracht Esther Berbee

Esther gaat het komend halfjaar, in het kader van haar studie bij Larenstein, voor Biosfeer aan een afstudeeropdracht werken. Het onderwerp van haar opdracht is: het onderzoeken van nieuwe afzetkanalen van biologisch geteelde zomerbloemen. Gerhard te Voortwis is via een leraar van Larenstein met Esther in contact gekomen. Esther ziet het helemaal zitten en is na een paar gesprekken voortvarend aan de slag gegaan. Een aantal van jullie heeft reeds met haar kennisgemaakt tijdens de excursie bij Rob de Wit. Ze zal zeker een ieder van Biosfeer benaderen om eerst een goed overzicht te krijgen van de aard van de bedrijven en het assortiment. Dus van de leden wordt alle medewerking gevraagd om haar opdracht voor ons en voor haar tot een succes te maken.

Daarnaast heeft ze als een 'pilot' afzetmogelijkheid de medewerking van het distributiebedrijf van biologische en streekproducten: Distreko.

Onder de klanten van Distreko gaat een vooronderzoek (wenselijkheid abonnement boeket biologische bloemen) plaats vinden met bv enquêtes en antwoordkaarten. Zij stelt zich tot doel om nieuwe afzetmogelijkheden aan te boren, maar ook een fictieve onderneming neer te zetten, die deze nieuwe kanalen dan ook gebruikt, en daar voldoende rendement uit haalt.

Vanuit Biosfeer zal ze in eerste instantie begeleid worden door Bert van Blokland en wel met verdere ondersteuning van Gerhard te Voortwis.

Vertrek van Maarten Vrensen

Maarten gaat per 1 okt. 2006 weg bij Florganic. Hij zocht een nieuwe uitdaging. Zoals de meesten van jullie weten heeft Maarten al een flinke carrière achter de rug met handel in Biologische bloemen.

Eerst met eigen winkel; daarna een boeketten handel (De Schoof) in Aalsmeer; vervolgens onderdak bij Eosta en tenslotte bij Florganic. We raken hier 'een kei' kwijt in de biologische bloemenhandel en dan met een opgebouwde kennis, die niet makkelijk is te evenaren.

Maarten gaat nu werken bij Vitalis , een veredelingsbedrijf en leverancier van biologisch uitgangsmateriaal van groentengewassen in het Oosten van het land.

Hij gaat zich voornamelijk met de verkoop van zaden bezig houden en het begeleiden van teelt.

We wensen Maarten succes met de verdere voortzetting van zijn carrière.

Open biologische dagen

Zaterdag 17 en zondag 18 juni hebben ruim 200 biologische bedrijven verspreid over het hele land hun deuren openstaan voor het publiek. U bent van harte welkom om tussen 10 en 16 uur een kijkje te komen nemen op het biologische boeren erf.

Ook een aantal leden van Biosfeer doen mee aan dit initiatief van Biologica.

Jan Knook , zomerbloemen, is alleen open op Zondag.

Agenda

30 juni : Excursie naar Jan van Zetten, gangbare vollegronds sierteler.

21 juli : Excursie bij familie Kliphuis en veiling Flora Holland.

25 aug. : Gezamenlijk met PPO bezoek aan de bedrijven van Sjors Veldt en Jan Knook.

15 sept : Excursie naar Gerhard te Voortwis, de Zonnebloem, te Winterswijk;

12 oktober Themadag te Lisse (onder voorbehoud)

19 oktober Themadag gezonde bodem te Lelystad

3 november workshop PPO "Betere afzet voor een rendabele teelt van biologische bloemen"

Excursie bij Rob de Wit

Aan deze Nieuwsbrief werkten mee: Frank van der Helm (PPO), Jan Janse (PPO), Anton van der Linden (PPO), René van Paassen (PPO), Leen Janmaat en Bert van Blokland (Agri Chain) .

